

Uhkasakon tuomitseminen koskien toimintaa kahdella kiinteistöillä

3885/11.03.02/2019

Luvaitk 15.04.2020 § 16

Valmistelija: ympäristönsuojelusihteri Kai Virtanen, puh. 050 565 1397, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Juoksevan uhkasakon asettaminen 28.8.2019 [1 - 3]

Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunta on päätöksellään 28.8.2019 § 52 asettanut juoksevan uhkasakon kahden kiinteistön omistajalle/haltijalle, mm. seuraavien päävelvoitteiden tehosteeksi:

- 1) Kiinteistöt on siivottava jätteistä: ne on toimitettava jätelajinsa mukaiseen asianmukaiseen, luvanvaraiseen vastaanottoaikaan ja tästä on toimitettava tosite Heinolan kaupungin ympäristönsuojelulle 7.10.2019 mennessä. Tämä määräys koskee myös kiinteistöillä olevia romuajoneuvoja ja öljyyntyntä maata.
- 2) Jos kiinteistöjenn omistaja/haltija aikoo välivarastoida muualta tuotua metalliromua tai muuta jätettä, hänen on haettava toiminnalleen ympäristölupaa Heinolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ennen varastoinnin aloittamista/jatkamista.
- 5) Öljyä, polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista kemikaalia sisältävien astioiden ja akkujen on oltava suljettuja ja ne on varastoitava katetussa tilassa, tiiviillä eli kyseistä kemikaalia läpäisemättömällä allastetulla alustalla, jonka allasrakenteen tilavuus on vähintään 110 % suurimman sillä olevan astian tilavuudesta, siten että asiattomien pääsy kemikaalivarastoon on estetty.

Näitä päävelvoitteita kiinteistöjenn omistaja/haltija määrättiin sakon uhalla noudattamaan 7.10.2019 alkaen:

- Jos hän ei noudata päävelvoitteita 1) ja 2) eli ei siivoa em. kiinteistöjä, vaan jättää niille jätteitä ilman viranomaisen lupaa tai hyväksyntää, hänet määrätään maksamaan uhkasakkoa peruserä 2500 euroa sekä lisäerä 800 euroa kultakin täydeltä kuukaudelta, jonka tämä laiminlyönti jatkuu.
- Jos hän ei noudata päävelvoitetta 5) eli säilyttää ympäristölle vaarallisia kemikaaleja avonaisessa astiassa tai kattamattomassa tilassa tai ilman maaperän suojausta tai estämättä asiattomien pääsyä kemikaalivarastoon, hänet määrätään maksamaan uhkasakkoa peruserä 1000 euroa sekä lisäerä 300 euroa kultakin kuukaudelta, jonka tämä laiminlyönti jatkuu.

Päävelvoitteiden ja sakon uhan lainvoimaisuus

23.10.2019 haastemies on toimittanut edellä viitatus päätöksen kiinteistöjen omistajalle/haltijalle [1 - 4]. Päätös on tullut lainvoimaiseksi 23.11.2019. Viimeistään tähän mennessä kiinteistöjen omistajan/haltijan olisi pitänyt noudattaa päävelvoitteita 1), 2) ja 5).

Päätöksen [1, 3] lainvoimaisuuden jälkeiset tarkastukset ja kiinteistöjen omistajan/haltijan kuuleminen

Tarkastuksella 25.11.2019 todettiin, että kiinteistöillä oli vähän vähemmän romuja ja jätteitä kuin edellisellä tarkastuksella 21.8.2019, mutta suurin osa tällöin havaituista romuista ja jätteistä oli edelleen kiinteistöillä eli päävelvoite 1) oli pääosaltaan noudattamatta [3, 5]. Kemikaaliastioita ei enää 25.11.2019 säilytetty ulkona. Kiinteistöjen omistaja/haltija esitti tositteet, että on toimittanut Kuusakoski Oy:lle 28.10.2019 sekapeltiä ja vastaavaa murskattavaa jätettä 800 kg sekä 12.10.2019 Getadeal Oy:lle Lahteen kuparia, alumiinia ja lyijyakkuja yhteensä 256 kg.

Tarkastuksella 13.12.2019 tilanne kiinteistöillä oli vastaava kuin 25.11.2019 päävelvoitteiden noudattamisen suhteen: kiinteistöillä ei ollut jatkettu siivoamista 25.11.2019 jälkeen. 13.12.2019 kiinteistöjen omistajalle/haltijalle jätettiin todisteellisesti kuulemiskirje, jossa hänelle varattiin mahdollisuus selityksen antamiseen asiassa 21.1.2020 mennessä lupa- ja valvontalautakunnalle ennen uhkasakon tuomitsemista. [6, 7]

Tarkastuksella 14.1.2020 tilanne kiinteistöillä oli muuten vastaava kuin 25.11.2019 ja 13.12.2019 päävelvoitteiden noudattamisen suhteen, mutta lisäksi toisella kiinteistöllä oli taas useassa paikassa ulkona suojaamattomalla maalla yhteensä muutama muovinen kanisteri ja pullo, joissa oli yhteensä suuruusluokkaa 20 litraa ympäristölle vaarallisia kemikaaleja. Kiinteistöillä ei siis edelleenkään ollut siivottu 25.11.2019 jälkeen. Nyt olivat noudattamatta sekä päävelvoite 1) että 5). Kiinteistöjen omistajalla/haltijalla oli kuitenkin esittää tosite, että oli toimittanut 7.1.2020 Getadeal Oy:lle 150 kg lyijyakkuja. Tarkastuksen 14.1.2020 muistio [8] postitettiin kiinteistöjen omistajalle/haltijalle 13.2.2020. Siinä hänelle varattiin mahdollisuus antaa asiassa selitys lupa- ja valvontalautakunnalle 17.3.2020 mennessä.

17.3.2020 klo 13 tarkastuksella ympäristönsuojelusihteeri totesi, että alle puolet toiselle kiinteistölle jätetyistä jätteistä oli toimitettu pois ja toisella kiinteistöllä oli parhaillaan kiinteistön omistaja/haltija ja kolme muuta henkilöä siivoamassa kuorma-auton lavalle ja irtonaiselle kuormaustalavalle romuja ja muita jätteitä kiinteistöltä pois toimitettavaksi. Kiinteistöjen omistaja/haltija sanoi, että romuja toimitetaan Getadeal Oy:lle tai Otavan Metalli Oy:lle. Keskusteltiin kiinteistöjen omis-

tajan/haltijan kanssa siitä, että maanomistajan suostumuksella kiinteistöllä voidaan säilyttää kohtuullinen määrä käyttökelpoisia renkaita, joissa siis on jäljellä lain edellyttämä määrä kulutus pintaa, sekä yksittäinen laite ja kulkuneuvo, jotka ovat kunnostuksen kohteena. Koska siivoustyö oli selvästi käynnissä ja edelleen kesken, sovittiin, että ympäristönsuojelusihteeri tekee vielä tarkastuksen em. kiinteistöille 23.3.2020 klo 14, jolloin tarkastellaan kiinteistöjen omistajan/haltijan päävelvoitteiden noudattamista.

23.3.2020 puhelimitse ilmoitettiin kiinteistöjen omistajan/haltijan puolesta, että tarkastus tänä päivänä ei sopinutkaan, vaan sovittiin tarkastuksen siirtämisestä viikolla. Seuraava tarkastus oli sis 30.3.2020, jolloin todettiin, että em. kiinteistöjen siivoaminen ei ollut oleellisesti edennyt edellisen tarkastuksen 17.3.2020 tilanteesta. Ympäristönsuojelusihteeri sopi kiinteistöjen omistajan/haltijan kanssa, että tulee vielä tarkastamaan kiinteistöjen tilanteen 3.4.2020 klo 10.

3.4.2020 tarkastuksessa kiinteistöjen omistaja/haltija ei ollut läsnä. Em. kiinteistöjen siivoaminen ei ollut edennyt edellisen tarkastuksen jälkeen. Kiinteistöillä oli siis edelleen romuja ja jätteitä yli puolet siitä määrästä, joka kiinteistöillä oli 21.8.2019. Päävelvoite 1) oli siis suurelta osin noudattamatta [3].

Lisäksi toisella kiinteistöllä oli useassa paikassa ulkona taivasalla räntäsateessa yhteensä ainakin kuusi kanisteria/tonkkaa/pulloa, joissa oli yhteensä noin 30 litraa ympäristölle haitallisia kemikaaleja (mm. öljyjä), sekä auton lyijyakku kottikärryssä. Niinpä myös päävelvoite 5) oli noudattamatta.

Kiinteistöjen omistaja/haltija ei ole tässä vaiheessa antanut selitystä päävelvoitteiden laiminlyönnilleen.

Kiinteistöjen haltija on toimittanut lupa- ja valvontalautakunnalle 15.4.2020 klo 15.50 seuraavan vastineen / lisäaikapyynnön:
15.4.2022 Arvoisa valvontalautakunta, Käsittelyssä oleva - - tila, joka on nyt tarkistuksessa. Saan tällä viikolla eli 19.4.2022 mennessä asianmukaiseen kuntoon joten pyydän siihen saakka vielä aikaa toimia. Piha-alueelta on nyt kaikki ympäristöä vahingoittavat tuotteet poistettu, joten yleistä siistimistä ja romujen poisajoa vielä tapahtuisi. Minulla on ollut pienet resurssit toimia koska olen ollut työttömänä pitkään. Ja myös henkisesti välillä loppu. P.S. Aamulla otetut valokuvat eivät ole enää asianmukaisia.

Ympäristönsuojelusihteeri on käynyt tämän jälkeen uudelleen katsomassa kiinteistöjen kuntoa ja totesi, että merkittävää edistystä siivoamisessa ei ole tapahtunut, vaan peruste uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi olisi edelleen.

Kiinteistöjen omistajan/haltijan rikkomat päävelvoitteet

Kiinteistöjen omistaja/haltija ei ole noudattanut edellä mainittuja päävelvoitteita 1) ja 5) eli hän on jättänyt kiinteistöille romuja ja muita jätteitä sekä ympäristölle vaarallisia kemikaaleja sisältäviä astioita ulos taivasalle. Tämä laiminlyönti on jatkunut vielä 23.11.2019 jälkeen, jolloin on tullut lainvoimaiseksi lupa- ja valvontalautakunnan päätös [1, 3] päävelvoitteista ja niihin liittyvistä sakon uhista ja johon mennessä hänen olisi pitänyt noudattaa päävelvoitteita. Hän ei ole myöskään hakenut ympäristölupaa (päävelvoite 2) eli hänellä ei ole hyväksyntää metalliromun eikä muun jätteen varastoinnille näillä kiinteistöillä. Hänellä ei ole ollut hyväksyttävää, pätevää syytä olla noudattamatta näitä päävelvoitteita

Kiinteistöjen omistajan/haltijan yhteys todettuun laiminlyöntiin

Uhkasakko on asetettu ja voidaan tuomita kiinteistöjen omistajalle/haltijalle, koska jätteiden jättäminen ympäristöön kyseisillä kiinteistöillä liittyy hänen toimintaansa ja lisäksi hän hallitsee kyseisiä kiinteistöjä: toista kiinteistöä vuokralaisena ja toista kiinteistöä omistajana. Niinpä hän on velvollinen huolehtimaan kyseisillä kiinteistöillä sijaitsevien jätteiden jätehuollosta sekä kemikaalien säädöstenmukaisesta säilyttämisestä näillä kiinteistöillä. (JL 8.1, 13, 19.2, 20, 28, 72, 73, 74.1, 75 §; YSL 6, 7, 14, 16, 20 §; YSM 14.1, 14.3, 14.4 §)

Uhkasakkoa kertyy edelleen

Lupa- ja valvontalautakunnan kiinteistöjen omistajalle/haltijalle asettamat päävelvoitteet ja niihin liittyvät uhkasakot ovat edelleen voimassa nyt tuomittavien uhkasakkoerien jälkeenkin: päävelvoitteiden 1), 2) ja 5) osalta ovat voimassa uhkasakon lisäerät ja muiden päävelvoitteiden osalta myös peruserät. Jos kiinteistöjen omistaja/haltija ei noudata lupa- ja valvontalautakunnan 28.8.2019 §:ssä 52 asettamia päävelvoitteita, lautakunta voi siis jatkossakin tuomita hänelle uhkasakkoa maksettavaksi.

Sovellettavat oikeusohjeet:

JL = jätelaki (646/2011): 1, 2, 5.1, 6, 8.1, 12, 13, 15.1, 16.1, 19.2, 20, 24.1, 28 – 31, 72 – 75, 118 – 123, 126, 129, 136 – 138 §;

JA = valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012): 7, 20.1, 24 §;

YSL = ympäristönsuojelulaki (527/2014): 1, 2.1, 5 – 7, 14, 16, 20, 22.1, 23.1, 133, 142.1, 167.1, 169, 172, 174.1, 175, 179, 184, 188 §;

YSM = Heinolan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (KV 24.9.2012 § 138, voimassa 19.11.2012 alkaen): 1, 2, 14.1, 14.3, 14.4, 21.1 §;

MRL = maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999): 2, 20.1, 128, 167.1, 169, 182, 190.1 §;
RJ = Heinolan kaupungin rakennusjärjestys, valtuuston hyväksymä 3.6.2019, voimassa 16.7.2019 alkaen: 1 – 3, 7, 41 §;
USL = uhkasakkolaki (1113/1990): 1.1, 4, 5, 10, 11, 19, 22 – 24 §;
HL = hallintolaki (434/2003): 1, 2, 5 – 7, 9 – 11, 23.1, 24, 31 – 34, 36, 39, 43 – 45, 47, 54 – 56, 60, 67 §;
OkHaL = laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019): 3, 4, 6 – 8, 10.1, 13 – 16 §

Viitattut asiakirjat (ovat nähtävissä lautakunnan Teams-työtilassa):

1. Heinolan kaupunki, Lupa- ja valvontalautakunta, Määräys ja uhkasakon asettaminen kiinteistöjen omistajalle/haltijalle koskien mm. toimintaa kiinteistöillä, pöytäkirjan ote, 28.8.2019 § 52, 3885/11.03.02/2019, 4 s. + 2 liitettä [2, 3].
2. Heinolan kaupunki, Lupa- ja valvontalautakunta, Valitusosoitus / jätelain mukainen päätös, ote pöytäkirjasta, 28.8.2019 § 52, 2 s., [1]:n liite.
3. Heinolan kaupunki, Lupa- ja valvontalautakunta, Määräys ja uhkasakon asettaminen kiinteistöjen omistajalle/haltijalle koskien mm. toimintaa kiinteistöillä, Päätös, 28.8.2019, 3885/11.03.02/2019, VK 111-2018-627, 9 s., [1]:n liite.
4. Saantitodistus asiakirjojen vastaanottamisesta, Päijät-Hämeen käräjäoikeus, Heinola 23.10.2019, Heinolan kaupungin dnro 3885/11.03.02/2019, VK 111-2018-627, 1 s. + 3 liitettä [1 – 3].
5. Heinolan kaupunki, ympäristönsuojelu, Kiinteistöjen tarkastus 25.11.2019 ja kuuleminen ennen kiinteistöjen omistajan/haltijan uhkasakon tuomitsemista, 3.12.2019, dnro 3885/11.03.02/2019, VK 111-2018-627, 4 s., [6]:n liite.
6. Saantitodistus asiakirjojen vastaanottamisesta, Heinolan kaupunki, 13.12.2019, dnro 3885/11.03.02/2019, VK 111-2018-627, 1 s. + liite [5].
7. Heinolan kaupunki, ympäristönsuojelu, Kiinteistöjen tarkastus 13.12.2019, tarkastusmuistio, 16.12.2019, dnro 3885/11.03.02/2019, VK 111-2018-627, 4 s.
8. Heinolan kaupunki, ympäristönsuojelu, Kiinteistöjen tarkastus 14.1.2020, tarkastusmuistio, 12.2.2020, dnro 3885/11.03.02/2019, VK 111-2018-627, 5 s.
9. valokuvia kyseisten kiinteistöjen tarkastuksilta 21.8.2019, 14.1.2020 ja 3.4.2020

Ympäristöpäällikön (HS) ehdotus:

Lupa ja valvontalautakunta päättää tuomita kiinteistöjen omistajan/haltijan maksettavaksi uhkasakon edellä mainituilla perusteilla seuraavasti (USL 10, 11 §):

- Päävelvoitteen 1) (ja 2) rikkomisesta eli siitä, että on jättänyt em. kiinteistöille jätteitä ilman viranomaisen lupaa tai hyväksyntää, hänet tuomitaan maksamaan uhkasakkoa puolet asetetusta peruserästä eli 1250 euroa sekä puolet asetetuista lisäeristä eli 400 euroa kultakin täydeltä kuukaudelta, jonka tämä laiminlyöntinsä on jatkunut 23.11.2019 jälkeen. Lisäeriä tuomitaan siis neljältä kuukaudelta ajalta 23.11.2019 – 23.3.2020. Uhkasakon tuomitsemiseen tältä osin asetettua pienempänä on perusteena se, että em. kiinteistöjä on osin siivottu.
- Päävelvoitteen 5) rikkomisesta eli siitä, että hän on jättänyt kiinteistölle ulos taivasalle öljyä tai muuta ympäristölle vaarallista kemikaalia sisältäviä astiota, hänet tuomitaan maksamaan uhkasakkoa puolet asetetusta peruserästä eli 500 euroa sekä kaksi lisäerää (300 €/kpl). Uhkasakon tuomitsemiseen tältä osin asetettua pienempänä on perusteena se, että kiinteistöjen omistaja/haltija on toimittanut kiinteistöjen ulkotiloista akkuja asianmukaiseen jätehuoltoon ja että marras-joulukuun 2019 tarkastusten aikana kemikaliastioita ei lojunut ulkona. Kuitenkin vuoden 2020 aikana eli ainakin 14.1.2020 alkaen niitä on taas jätetty ulos, mistä johdun voidaan tuomita päävelvoitteen 5) rikkomisesta peruserän lisäksi kaksi lisäerää.
- Yhteensä uhkasakkoa tuomitaan siis: 1250 € + 4 • 400 € + 500 € + 2 • 300 € = 3950 €.

Päätös:

Puheenjohtaja Tapio Väli-Torala esitti jäsenten Pekka Kantanen ja Jarmo Valojää kannattamana, että

1. kiinteistön omistajalle/haltijalle myönnetään hänen 15.4.2020 pyytämänsä lisäaika 19.4.2020 asti yllä mainittujen toimenpiteiden toteuttamiseen ja
2. asia käsitellään uudelleen lupa- ja valvontalautakunnan kokouksessa toukokuussa.

Ympäristöpäällikön ehdotusta kannatti Jaana Niemi. Ympäristöpäällikön ehdotuksesta poikkeavan kannatetun uuden esityksen jälkeen asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että tarvittava äänestys toimitetaan nimenhuutoäänestyksenä niin, että ne, jotka kannattavat ympäristöpäällikön ehdotusta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat puheenjohtaja Väli-Toralan tekemää esitystä äänestävät "ei". Äänestysmenettelyehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

1 "jaa" -ääni (Niemi) ja

6 "ei" -ääntä (Harttunen, Kantanen, Mattila-Nousiainen, Uimonen, Valojää, Väli-Torala)

Puheenjohtaja totesi lupa- ja valvontalautakunnan äänin 1 vastaan 6 hyväksyneen Väli-Toralan tekemän esityksen asiassa.

Lautakunta päätti

1. myöntää kiinteistön omistajalle/haltijalle hänen 15.4.2020 pyytämänsä lisäaika 19.4.2020 asti yllä mainittujen toimenpiteiden toteuttamiseen
2. että, asia käsitellään uudelleen lupa- ja valvontalautakunnan kokouksessa toukokuussa.

Muutoksenhaku:

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (OkHaL) säädetään (USL 24.2 §; OkHaL 127 §): valitusosoitus, hallintovalitus.

Tiedoksianto:

Virallinen ote: - asianosainen
- tiedoksi Kiinteistö Oy edustaja
Sähköposti : - kirjaamo.hame@poliisi.fi